

วารสารวิจัยรำไพพรรณี

Rajabhat Rambhai Barni Research Journal

ISSN 1906-327X

ปีที่ 12 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2561

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลพลับพลา อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี ณัฐรุจภูมิ ทรัพย์อุปถัมภ์, อากาศกร มินวงษ์	5
การประเมินกลุ่มประชากรปูม้า Portunus pelagicus (Linnaeus, 1758) เพื่อการปรับปรุงการทำประมงอย่างยั่งยืน บริเวณอ่าวคุ้งกระเบน จังหวัดจันทบุรี ชุตานา คุณสุข, วิริงรอง กรินท์ธัญญกิจ, นิธิ คำพันธ์, สรรัตน์ เลิศธัญญา, พรเพ็ญ แสงศรี, สุดารัตน์ กะฐินศรี, พงษ์ชัย ดำรงโรจน์วัฒนา	15
แรงจูงใจที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถบรรทุกในกลุ่มผู้ประกอบการขนส่งสินค้าจดทะเบียน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อุทุมพร อยู่สุข	30
การพัฒนาแบบจำลองการบริหารการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สุนิสา คงสุวรรณ, พรเทพ ฐิพัฒน์, อรรณพ จินะวัฒน์	39
กระบวนการเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครูในชั้นเรียนที่บูรณาการกับการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน สุเทพ แปลงทับ, คมพล พันธุ์ยาง, อาทิตยา เพิ่มสุข	49
การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง พลังงานไฟฟ้า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกีฬาจังหวัดนครราชสีมา ปิณฑิกร กิจบำรุง	61
การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดเทศบาลเมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ดิไลก คำคูเมือง, อร สุนทรายุทธ, สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์	72
ทำนองลำสวดพระบาลีของชาวบางสระเก้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดจันทบุรี ประสาน ธัญญาชาติ, พิสุทธิ การบุญ	84
การพัฒนาจักรยานปั่นร่วมกับพลังงานแสงอาทิตย์ผลิตกระแสไฟฟ้าสำหรับใช้ในครัวเรือน ศรายุทธ์ จิตรพัฒนากุล, กฤษณะ จันทสิทธิ์, คมสัน มุยสี	90
การศึกษาคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อความจงรักภักดีการให้บริการธุรกิจสปาในจังหวัดอุดรธานี ศศิประภา พรหมทอง	99
การใช้สารจับตัวที่เหมาะสมในการผลิตชุปก่อนจากน้ำก่ายเดี่ยวหมูเลี้ยง วิเศษชนม์ นิลนนท์, กุลพร พุทธิมัย	108
การพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ทักษะการวิ่งข้ามรั้ว สำหรับนักศึกษาสถาบันการพลศึกษา กาญจนา ดิษฐบรรจง, อนุชิตร์ แท้สูงเนิน, นภาพร บุญเสียง	114
การวิเคราะห์จำแนกปัจจัยการออกกลางคันนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบูรพา สิริกุล รัตนมณี, เอกวิทย์ ไทบุรินทร์, สมพงษ์ บัณฑิต	124
ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตร ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ปาหนัน กองคำ, ผลดา สุวรรณโพธิ์, คงรัฐ นวลแบ่ง	135
ผลการจัดการเรียนรู้แบบอุปนัยและนิรนัย ที่มีต่อความสามารถในการให้เหตุผลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ลำดับของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เยาว์ประภา สิงห์มหาไชย, อาพันธ์ชนิต เจนจิต, คงรัฐ นวลแบ่ง	147
โครงการวิจัยเพิ่มศักยภาพเครือข่ายประมงพื้นบ้านจันทบุรีและตราดด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาชาวบ้าน ชลพรรณ ออสปอนพันธ์, ภาสิต ลิ้มประยูร, สุเทพ สุสาสนี, สวัสดิ์ พุฒณะ, ละเว รัตนวรา	160
บทบาทของพระสงฆ์กับการอนุรักษ์ป่าไม้ : กรณีศึกษา พระครูประโชติธรรมภิรมย์ (สาย โชติธมฺโม) วัดวังคัลลภธรรมาราม ตำบลวังหัว อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดระยอง ปัทวี สัตยวงศ์ทิพย์	170
การพัฒนาแผนที่การเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ในเขตอำเภอมืองจันทบุรี ศิริศักดิ์ ทัพย์ทิวาญ, วุฒ จุลจางจันทร์	179
การสะสมธาตุคาร์บอนในมวลชีวภาพเหนือพื้นดินของไม้ยืนต้นในพื้นที่ป่าบกทรัพยากร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พงษ์ชัย ดำรงโรจน์วัฒนา, พัทธธีรา เพชรทองเกลี้ยง, ชุตานา คุณสุข	190
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลนเพื่อพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพ กรณีศึกษาชุมชนบางชัน นภก จันทศิริ, พงศธร จันทศิริ	201

ผลการประเมินคุณภาพวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI

โปรดระบุหมายเลข ISSN หรือชื่อของวารสารที่ต้องการทราบผลประเมิน :

ค้นหา

ลำดับ	ชื่อวารสาร	ISSN	เจ้าของ	จัดอยู่ในวารสาร กลุ่มที่	สาขา
1	วารสารวิจัยรำไพพรรณี	1906-327X	สถาบันวิจัยและ พัฒนา มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพ พรรณี	2	วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี

[Back to top](#)

วารสารวิจัยรำไพพรรณี

Rajabhat Rambhai Barni Research Journal

ปีที่ 12 ฉบับที่ 3 ประจำปี 2561 (กันยายน - ธันวาคม)

ISSN 1906-327X

ชื่อ	วารสารวิจัยรำไพพรรณี	
เจ้าของ	สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	
ที่ปรึกษา	41 ม. 5 ถ.รักศักดิ์มงคล ต.ท่าช้าง อ.เมือง จ.จันทบุรี 22000	
บรรณาธิการผู้ทรงคุณวุฒิ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไวคุณท์ ทองอร่าม	ศาสตราจารย์ ดร.เปี่ยมศักดิ์ เมนะเสวต
	ศาสตราจารย์ พิเศษ ดร.ยุวัฒน์ วุฒิเมธี	รองศาสตราจารย์ ดร.พิษณุ โพธารามิก
บรรณาธิการ	ศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง	อาจารย์ ดร.สวัสดิ์ อุดมโกชน
	รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย แหวนเพชร	นายแพทย์วิวัฒน์ สุพรสวัสดิ์
กองบรรณาธิการ	อาจารย์ ดร.ดิเรก พรสีมา	Professor Dr.Yannis Georgellis
	Professor Dr.Jaywant Singh	Dr.Marvyn Boatwain
กองบรรณาธิการ	Dr.Benedetta Crisafulli	Dr.Rahul Chawdhry
	Dr.John Pereira	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
กองบรรณาธิการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกลี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
	รองศาสตราจารย์อร่าม อรรถเจตีย์	วิทยาเขตจันทบุรี
กองบรรณาธิการ	รองศาสตราจารย์ ดร.จิณณภัทร ปะโคทั้ง	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
	รองศาสตราจารย์ ดร.วิสาชา ภูจินดา	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
กองบรรณาธิการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนษารัตน์ บุญเกิด	มหาวิทยาลัยบูรพา
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจษฎา พานิชกรณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
กองบรรณาธิการ	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	อาจารย์ ดร.หยาดรุ้ง สุวรรณรัตน์
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภดล แสงแข	นางสาวนิตยา ต้นสาย
กองบรรณาธิการ	อาจารย์ ดร.พชรินทร์ รุจิรานุกูล	นางสาวชุตินา พิมพ์ภาพ
	นางสาวบุศรา สารเกษ	นางสาวสุลิตัน ผดุงสิน
กองบรรณาธิการ	นางสาวกรรณิกา สุขสมัย	นางสาวสุลิตัน ผดุงสิน
	นางสาวปิยาภรณ์ กระจำวงศ์	นางสาวณัฐานี ดีชื่อ
กองบรรณาธิการ	นางสาวปองรัตน์ บุญลาภ	
	ปีละ 3 ฉบับ (มกราคม-เมษายน) (พฤษภาคม-สิงหาคม) (กันยายน -ธันวาคม)	
กำหนดการตีพิมพ์	รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในกองบรรณาธิการประเมินบทความ ประจำฉบับ (Peer Review)	
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในกองบรรณาธิการประเมินบทความ ประจำฉบับ (Peer Review)	สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกลี	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภดล แสงแข	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ เกียรติอ่ำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิภา วงษ์พิพัฒน์พงษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	อาจารย์ ดร.เสาวนีย์ เจียมจักร	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
	อาจารย์ ดร.เจนจบ สุขแสงประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	อาจารย์ ดร.เยาวเรศ ใจเย็น	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
		มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อาจารย์วิไลวรรณ เขตมรรคา
 รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม บุญศรีตัน
 รองศาสตราจารย์ ดร.จิณณวัตร ปะโคทั้ง
 รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรสุดา ภูมิพันธ์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปัญญา นามสง่า
 รองศาสตราจารย์ ดร.กาสัก เต๊ะขันหมาก
 อาจารย์ ดร.สุภัศตรา แก้วประดิษฐ์ ทรัพย์ชุกุล
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทนา คชประเสริฐ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี วิวัฒน์สุข
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐ์ ศิริสวัสดิ์
 อาจารย์ ดร.ธนิศ โตอดิเทพย์
 อาจารย์ ดร.ศักดินา บุญเปี่ยม
 อาจารย์ ดร.รณชัย รัตนเศรษฐ
 อาจารย์ ดร.จิราภา พึ่งบางกรวย
 อาจารย์ ดร.สฤติ อีสริยานนท์
 อาจารย์ ดร.ศรีธัญญา ประสพชิงชนะ
 รองศาสตราจารย์ ดร.กาสัก เต๊ะขันหมาก
 อาจารย์ ดร.อุรปริย เกิดในมงคล
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุษา คงทอง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจษฎา ความคั่นเคย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัชรินทร์ เสมามอญ
 อาจารย์ ดร.ปิยะธิดา ทองอร่าม
 อาจารย์ ดร.ชมพูนุช สุขหวาน
 ดร.กัลยรัตน์ เมืองสง

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

อาจารย์ ดร.สุทิดา ชัยกุล
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศธรณ์ จันทรขุม
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิพนธ์ ปริญญาวุฒิชัย
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุวรรณ สิงห์ม่วง
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศชาย สถิตย์พานวงศ์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชุดิมา แก้วกระจ่าย
 อาจารย์ ดร.วัชรภรณ์ ดันติพนาทิพย์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงตา จุลศิริกุล
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิษณีย์ ยืนยงพุทธกาล
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนวัฒน์ ดันติวานุรักษ์
 อาจารย์ ดร.ภัทราพร สร้อยทอง
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาทิพย์ อินทร์ชื่น
 รองศาสตราจารย์ ดร.กรินทร์ กาญจนานนท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจษฎา พานิชกรณ์

นางสาวนิตยา ดันสาย

พ.ศ.2561

บริษัท กิรติการพิมพ์ จำกัด 83/73 ม.3 ต.บ้านสวน อ.เมือง จ.ชลบุรี 20000

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ในพระบรมราชูปถัมภ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ในพระบรมราชูปถัมภ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

พระนครศรีอยุธยา เขต 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ในพระบรมราชูปถัมภ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ออกแบบรูปเล่มและจัดพิมพ์

ปีที่พิมพ์

พิมพ์ที่

ทำนองลำสวดพระมาลัยของชาวบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
Phra Malai's Melody : A Funeral Musical Chant at Bangsakao Village
Amphoe Laem Sing Chanthaburi

ประสาน ธัญญาชาติ, พิสุทธิ การบุญ
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทคัดย่อ

ทำนองลำสวดพระมาลัยของชาวบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยใช้หลักการวิจัยทาง มนุษยวิทยา (Ethnomusicology) กำหนดจุดมุ่งหมายของการวิจัยไว้ 3 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า

1. ประวัติความเป็นมาของคณะลำสวด และประเพณีลำสวดพระมาลัยของชาวบางสระแก้ว ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ.2520 มีสมาชิกเริ่มต้น 10 คน แต่เดิมเป็นการสวดพระมาลัยโดยรวมอุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ตายไม่มีค่าตอบแทน ปัจจุบันมีการรับค่าตอบแทน คืนละ 3,500 บาทขึ้นไป สมาชิกทุกท่านสามารถรับงานแสดงได้ ประเพณีการแสดงลำสวดมีขั้นตอนการแสดง คือ เริ่มจากพิธีไหว้ครู สวดบทพระมาลัยกรณีบทตัน บทพระมาลัย และบทเปรตสัง ความเชื่อของการแสดงลำสวด คือ ห้ามฝึกหัดลำสวดในบ้าน ห้ามนำพระมาลัยเข้าบ้าน ยกเว้นมีงานศพเท่านั้น

2. องค์ความรู้ที่บันทึกเป็นโน้ตไทยและโน้ตสากลทำนองลำสวดพระมาลัยชาวบางสระแก้ว แบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ หมวดบทพระมาลัยกรณีบทตัน มีจำนวน 2 บทเพลง หมวดพระมาลัย มีจำนวน 27 บทเพลง และหมวดบทเปรตสัง มีจำนวน 3 บทเพลง

3. รูปแบบของบทสวดพระมาลัย มีโครงสร้างของทำนองสวด แบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ หมวดกรณีบทตัน เป็นบทบาลี และบทแปล ต้นเสียงจะนำบทบาลีเป็นทำนองสวด และลูกคู่จะรับทำนองสวดผสมกับบทบาลีและบทแปลต่อเนื่องกันไปจนกระทั่งจบ แต่ละบท หมวดบทพระมาลัย จะมีโครงสร้างลักษณะเป็นท่อนเพลง 1 ท่อน ต้นเสียงจะขึ้นนำ 4 - 8 ท่อนเพลง ลูกคู่รับทำนองสวดและบทพระมาลัยผสมผสานกัน โดยใช้ทำนองเดิมที่กำหนดไว้ในแต่ละบท และเปลี่ยนบทสวดครั้งละ 1 บาท หรือ 1 บทตามความยาวของบทสวด เพลงละ 4 - 12 เที้ยว ส่วนหมวดบทเปรตสัง จะใช้ทำนองเพลงที่มีโครงสร้าง 1 และ 2 ท่อน ขับร้องตามบทสวด และมีทำนองรับหลังจากจบแต่ละบทตามท่อนเพลงที่ขับร้อง

บันไดเสียงที่ใช้ในบทสวดและบทเพลงพระมาลัยของคณะชาวบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย บันไดเสียง โด, มี, ฟา, ซอล, ลา และที

ความหมายและคุณค่าทางวัฒนธรรมของบทพระมาลัย ในบทพระมาลัยที่คณะลำสวด ชาวบางสระแก้วที่ใช้สวด จะกล่าวถึงพระมาลัยซึ่งเป็นพระอรหันต์ ได้เสด็จลงไปยังนรก เพื่อโปรดบรรดาเปรตทั้งหลาย ซึ่งได้รับผลกระทบต่างๆ ที่ตนได้ทำเมื่อครั้งเป็นมนุษย์ บรรดาเปรตทั้งหลายได้ส่งความกับพระมาลัย ให้นำความทุกข์ที่ตนได้รับนั้นมาบอกแก่ญาติยังเมืองมนุษย์ เพื่อให้เร่งทำความดีและทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ เพื่อจะได้พ้นทุกข์ คุณค่าของบทพระมาลัยนี้ ส่งผลถึงวัฒนธรรมของคนไทย ให้ทำความดี ละเว้นความชั่ว เมื่อมีญาติทั้งหลายเสียชีวิต ก็จะมีประเพณีบำเพ็ญกุศล เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่วายชนม์ไป ซึ่งเป็นประเพณีที่ตจนถึงปัจจุบัน

คำสำคัญ : ทำนองลำสวด, ชาวบางสระแก้ว, บทกรณีบทตัน, บทพระมาลัย, บทเปรตสัง

Abstracts

Phra Malai chanting of Bangsakao village, Amphoe Laem Sing, Chanthaburi province, the researcher used the principle of ethnomusicology research to set 3 objectives as follows Research found that

1. The history of chanting troupe and tradition of Bangsakao village established in 1977. There were only 10 initial members and donated merit to the person who passed away without expenditure. At present, they request Bht.3,500 or more for the expenditure. The members can get chanting by their own. The steps of chanting tradition begin from teacher salutation by chanting Phra Malai then, Phra Malai chapter, and Pret Sang chapter. The belief of dancing and chanting is prohibition of dancing and chanting practice and bringing Phra Malai in the house except for funeral.

2. The knowledge that reports in Thai and western note, Phra Malai chanting melody of Bangsakao village divided into 3 categories as Phra malai chapter for the beginning chant having 2 music. There are 27 music for Phra Malai's melody and 3 music for Pret Sang.

3. The format of Phra Malai chanting: structure of chanting melody divided into 3 categories as Pali and translation chapter for the beginning chapter, the precentor chants in Pali-chanting melody and the refrain responses chanting melody alternated with Pali and the transition chapter and chant continually till each psalm end. The character structure of Phra Malai chanting chapter has 1 piece of music, precentor will lead 4 - 8 measures and the refrain responses the chanting melody and Phra Malai psalm alternately by using the old melody defined in each psalm. There is the compensation in changing chanting psalm for 1 Bath or 1 chapter according to the length of psalm and chant for 4 - 12 times. The Pret Sang chapter uses melody which having 1 and 2 pieces, chant along the psalm and having responsive melody after psalm end according to the piece of song.

The music scale that used in Phra Malai psalm and song of Bangsakao village, Amphoe Laem Sing, Chanthaburi province composes of Do, Me, Fa, Sol, La and Ti.

The meaning and cultural value of Phra Malai psalm ; In the Phra Malai psalm at Bangsakao chanting troupe mentions that Phra Malai (Saint) went to the hell to help hungry ghosts. Hungry ghosts asked Phra Malai telling their suffering to their families who living in human world. Their relatives would make good and make of merits for the hungry ghosts in order to be free from suffering. This value of Phra malai effects the culture of Thai people to make good, ignore the evil. When the relatives die, the merit tradition will be made to donate merit for the deceased. This tradition has made up to now.

Keywords : Pret Sang chapter , The format of Phra Malai chanting , beginning chapter , Bangsakao village , A Funeral Musical Chant

บทนำ

มนุษย์ทุกเผ่าพันธุ์มีวิถีชีวิตแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมทางสังคม วัฒนธรรมทางดนตรี และพิธีกรรมทางศาสนาของมนุษย์ล้วนมีความแตกต่างกันไปตามองค์ประกอบทางสังคม และวัฒนธรรมของคนทั้งในด้านเครื่องดนตรี ทำนอง ลีลาในการขับร้อง เนื้อหาของบทเพลง บทสวด ที่ประกอบพิธีกรรม บทสวดเพื่อรักษาผู้ป่วย เพื่อความบันเทิง และก่อให้เกิดพลังในการทำกิจกรรมต่างๆ ในวิถีชีวิตลักษณะของคนตรีแม้ว่าจะเป็นชาติเดียวกัน แต่ก็แตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณี ความรู้สึกนึกคิด และวัตถุซึ่งเป็นสื่อแสดงออก สำหรับดนตรีของแต่ละท้องถิ่นเรียกว่าดนตรีประจำถิ่น ส่วนดนตรีพื้นเมือง เป็นบทเพลงบทร้อง ที่มีรูปแบบง่ายๆ เช่น บทเพลงกล่อมเด็ก บทสวด ไปจนถึงระดับที่ยากขึ้น ทั้งเครื่องดนตรี วงดนตรี การขับร้อง ตลอดจนการแสดง การเดินรำต่างๆ (ปัญญา รุ่งเรือง, 2521)

การศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่นนอกเหนือจากการศึกษาด้านวัฒนธรรมแล้วยังมีวัฒนธรรมอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน เช่น พิธีกรรม ประเพณีต่างๆ ล้วนแต่ประกอบไปด้วย บทเพลง พิธีการ และสิ่งประกอบอื่นๆ ที่อยู่ในค่านิยมของกลุ่มชนนั้นๆ ซึ่งสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ คติชาวบ้าน ลักษณะคำประพันธ์ ภาษา ทำนองเพลง และเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของชาวบ้าน (กาญจนา อินทรสุณานนท์, 2532)

ประเทศไทยถือว่าเป็นชาติหนึ่งที่มีศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ซึ่งเป็นเครื่องแสดงให้ถึงความเจริญรุ่งเรือง ศิลปวัฒนธรรมประจำชาติไทย มีการถ่ายทอดให้แก่ลูกหลานจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งและถือปฏิบัติสืบต่อกันมา วัฒนธรรมเป็นมรดกของสังคมที่ได้รับการจัดกล่าให้เป็นแบบแผนพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้จากการอบรมสั่งสอนทำให้สังคมมีระเบียบแบบแผนและมีความสุข (สุพิศรา สุภาพ, 2523)

เพลงพื้นบ้านเป็นวัฒนธรรมดนตรีที่มีต้นกำเนิดมาจากเพลงร้อยกรอง มาจากผู้แต่งที่เป็นชาวบ้าน เพลงพื้นบ้าน ภาคกลางของไทยมีมากมายสามารถแยกแยะได้หลากหลายบทเพลง ซึ่งมีลีลาทำนองที่แตกต่างกัน และเพลงพื้นบ้านก็มีลักษณะเฉพาะของเพลงหลายประการ เช่น ลีลาทำนอง ภาษาที่ใช้เป็นภาษาพูดเป็นคำประพันธ์ประเภท มหาวรรณ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ความเชื่อต่างๆ คติสอนใจ โอกาสในการร้องมีทั้งงานบุญงานกุศลในงานเทศกาลต่างๆ (กาญจนา อินทรสุณานนท์, 2532)

ในชุมชนต่างๆ ย่อมมีวิถีชีวิตที่ควบคู่ไปกับวัฒนธรรม ประเพณี เช่น ประเพณีเกี่ยวกับช่วงวัยของชีวิต ตั้งแต่เกิดถึงตายได้แก่ ประเพณีขึ้นอุ้มในระยวายทารก ประเพณีโกนผมไฟ ประเพณีโกนจุก ประเพณีแต่งงาน ประเพณีบรรพชา ประเพณีทำบุญขึ้น

บ้านใหม่ และประเพณีการบำเพ็ญกุศลศพ ในช่วงท้ายของชีวิต ประเพณีการสวดมาลัยเป็นประเพณีช่วงบั้นปลายของชีวิต ซึ่งเป็นประเพณีประจำงานศพ แต่เดิมพระภิกษุสงฆ์เป็นผู้สวดต่อจากการสวดพระอภิธรรม แล้วพระที่สวด มีจำนวน 4 รูป หรือ 1 เติ่ง ใช้ตาลปัตรบังหน้า บทสวดได้จากหนังสือมาลัย หรือที่เรียกว่าพระมาลัยคำสวด หนังสือดังกล่าวนี้ เป็นสมุดข่อยหรือสมุดไทย ยาวเกือบ 1 เมตร ตัวอักษรที่บันทึกใช้ขอมไทย โดยมีขอบบาลีแทรกบ้าง มักมีภาพประกอบอย่างสวยงาม เนื้อเรื่องเป็นธรรมะสั่งสอนให้ผู้ฟังสะดุ้งกับบาปกลัวอกุศลเรื่องพระมาลัยมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อความเชื่อของคนไทยในเรื่อง นรก สวรรค์ บาป บุญ คุณ โศข คือ เชื่อว่าเมื่อทำบาปก็จะได้ผลตอบแทนที่ไม่ดีคือ ตกนรก ส่วนเมื่อทำบุญทำทานอันเป็นความดีก็จะได้ผลตอบแทนที่ดีคือ ได้ขึ้นสวรรค์ เป็นต้น เช่นเดียวกับเรื่อง ไตรภูมิพระร่วง พระมาลัยเป็นเรื่องที่จะกระตุ้นเตือนใจของผู้คนได้ให้ละบาปทางกาย วาจา ใจให้ใคร่อยากทำบุญกุศล อันจะลดบันดาลให้ตนได้ไปสวรรค์นี้พยานในกายภาคนำทั้งนั้นการสวดพระมาลัยเป็นวัฒนธรรมพื้นบ้าน มีบทบาทหน้าที่และเป็นเครื่องแสดงเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชน มีการสืบทอดถ่ายทอดจากปากต่อปาก สืบต่อกันมา โดยไม่มีการขีดเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร จึงจัดเป็นพหุภูมิปาฐะซึ่งเป็นแขนงหนึ่งของคติชนวิทยาหรือคติชาวบ้าน เรื่องพระมาลัยนั้น นอกจากจะมีความแพร่หลาย ในประเทศไทยดังกล่าวแล้ว ยังมีเป็นที่รู้จักกันดีในประเทศใกล้เคียงที่นับถือพระพุทธศาสนา เช่น พม่า ลาว และเขมร วัฒนธรรมในจังหวัดจันทบุรีที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่เป็นการแสดงพื้นบ้านคือ ลำสวดพระมาลัยซึ่งเป็นการแสดงที่นับว่าจะหาชมได้ยาก ในสมัยก่อนการฝึกหัดมีปัญหาเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีความเชื่อว่าถ้าฝึกหัดภายในบ้านจะเป็นเสนียดจัญไรแก่บ้าน จึงทำให้ผู้ฝึกหัดต้องหาที่ฝึกหัดนอกบ้าน แต่ในปัจจุบันนี้ความเชื่อดังกล่าวก็ได้ลดความเข้มงวดเหลือน้อยลงแต่ก็ยังมิผู้ฝึกหัดการแสดงไม่มากนัก ทำให้ผู้แสดงที่หลงเหลือล้วนแต่เป็นผู้สูงอายุ การแสดงลำสวดเป็นศิลปะการแสดงที่มีการผสมผสานระหว่างการแสดงพื้นบ้านกับศิลปะด้านดนตรีที่นิยมแสดงในภาคตะวันออกของประเทศไทย โดยเฉพาะจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด จัดได้ว่าเป็นศิลปะของชาติที่สำคัญและมีคุณค่าทัดเทียมกับศิลปะประเภทอื่นๆ เพราะเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงขนบธรรมเนียมประเพณีที่บรรพบุรุษถ่ายทอดให้แก่ลูกหลานจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง การแสดงลำสวดนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการแสดงที่เกี่ยวข้องกับความตายมีชื่อเรียกแตกต่างกันไปตามแต่ละท้องถิ่น บางที่เรียกว่าสวดคฤหัสถ์ สวดฆราวาส สวดมาลัย การแสดงนี้มีที่มาจากมาสวดพระอภิธรรมของพระสงฆ์ในงานศพ ในสมัยก่อนพระภิกษุสงฆ์จะสวดพระมาลัยต่อเพื่อเป็นเพื่อนศพ คนสมัยนั้นจะนิยมฟังเพราะมีลีลาจังหวะการสวดที่มีทำนองสนุกสนานเพลิดเพลิน ต่อมานิยม

ใช้มรรวาสวดแทนพระภิกษุสงฆ์ยังทำให้เพิ่มความตลกมากขึ้น ภายหลังมีการปรับเปลี่ยนให้เป็น ลำสวดเพื่อให้สอดคล้องกับความนิยมตามท้องถิ่น

คณะลำสวดในจังหวัดจันทบุรีที่มีชื่อเสียงในอำเภอต่างๆ มีหลายคณะ เช่น คณะป่าเกือ คณะผู้ใหญ่แพน คณะลุงสมหวัง ธรรมจริยา คณะวิชัย ราชนันท์ คณะแม่บังอร คณะเจ้าเหาะ คณะนายมานะ ตากมัจฉา คณะมงคล มรรคผล คณะชุมชน บ้านบางสระเก้า ซึ่งในแต่ละคณะมีความเชี่ยวชาญในการแสดงแตกต่างกันไป เช่น ด้านทำนองที่ใช้ในการขับร้องประกอบการแสดง มีลักษณะที่ใช้ทำนองที่เป็นเพลงไทยสำเนียงต่างๆ ได้แก่ สำเนียงพม่า สำเนียงลาว สำเนียงไทย สำเนียงมอญ ซึ่งแสดงถึงความหลากหลายในการใช้ทำนองประกอบบทเพลง

สำหรับคณะชุมชนบ้านบางสระเก้าเป็นคณะลำสวดที่มีอัตลักษณ์เฉพาะที่โดดเด่น คือ มีภูมิความรู้ความสามารถด้านการลำสวดพระมอญเป็นพิเศษมากกว่าคณะลำสวดทั่วไป ตลอดจนสมาชิกส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ มีการใช้เพลงประกอบการแสดงส่วนใหญ่เป็นลักษณะทำนองโบราณ ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการสูญหายไปจากสังคมไทยผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาวิเคราะห์ ทำนองเพลงลำสวดพระมอญของคณะชุมชนบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เพื่อรวบรวม องค์ความรู้และทำนองเพลงลำสวดพระมอญเพื่อใช้ในการอนุรักษ์สืบทอด และเป็นข้อมูลสำหรับใช้ในระบบการศึกษา วิเคราะห์ การวิจัย สำหรับผู้ที่สนใจศึกษาต่อยอดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของคณะลำสวด และประเพณีลำสวดพระมอญชาวบางสระเก้า
2. เพื่อรวบรวมทำนองลำสวดพระมอญ โดยจัดเก็บในรูปแบบโน้ตไทย และโน้ตสากล
3. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีของทำนองลำสวดพระมอญ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องลำสวดพระมอญของชาวบางสระเก้า อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรีในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยอาศัยข้อมูลวิชาการจากเอกสารงานวิจัย หนังสือทางวิชาการ พร้อมทั้งการเก็บข้อมูลภาคสนาม เพื่อให้งานวิจัยบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ จึงดำเนินการศึกษาค้นคว้า และวิเคราะห์ตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนามจากภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยการสัมภาษณ์ บันทึกเสียง การขับร้อง

ขั้นศึกษาข้อมูล

1. นำข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย การสัมภาษณ์ข้อมูลภาคสนามที่เกี่ยวข้องมาประมวลเรียบเรียง จัดหมวดหมู่เพื่อใช้เป็นแนวทางการวิเคราะห์ประวัติความเป็นมาของคณะลำสวด และประเพณีลำสวดพระมอญชาวบางสระเก้า

2. นำข้อมูลทำนองลำสวดพระมอญที่ได้จากการบันทึกเสียงภาคสนามมาบันทึกเป็นโน้ตไทย และโน้ตสากล

3. นำข้อมูลทำนองลำสวดพระมอญที่ได้จากการบันทึกเสียงการขับร้องที่เขียนเป็นโน้ตไทย และโน้ตสากลเพื่อใช้ในการศึกษาองค์ความรู้ทางดนตรีด้านองค์ประกอบของดนตรีที่ปรากฏในบทลำสวดพระมอญ

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ประมวล เรียบเรียง และจัดหมวดหมู่แล้วมาศึกษาวิเคราะห์ โดยแบ่งหัวข้อในการวิเคราะห์ 3 ประเด็น ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของคณะลำสวด และประเพณีลำสวดพระมอญชาวบางสระเก้า

- 1.1 ประวัติความเป็นมาของคณะลำสวดพระมอญชาวบางสระเก้า

- 1.2 ประเพณีลำสวดพระมอญชาวบางสระเก้า

2. บันทึกโน้ตไทย และโน้ตสากลทำนองลำสวดพระมอญชาวบางสระเก้า

- 2.1 รูปแบบโน้ตไทยทำนองลำสวดพระมอญ
- 2.2 รูปแบบโน้ตสากลทำนองลำสวดพระมอญ

3. วิเคราะห์องค์ประกอบของดนตรีที่ปรากฏในบทลำสวดพระมอญ

- 3.1 รูปแบบของบทสวด
- 3.2 บันทึกเสียง
- 3.3 ความหมายและคุณค่าทางวัฒนธรรมของบทสวด

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการกำหนดบันไดเสียง ผู้วิจัยได้ใช้บันไดเสียงเป็นภาษาไทย คือ บันไดเสียง โด เร มี ฟา ซอล ลา และ ที ซึ่งใช้กลุ่มบันไดเสียงที่กำหนดโดยใช้ขลุ่ยเพียงออเป็นตัวกำหนด

ขั้นสรุปข้อมูลและรายงานผล

1. สรุปผลการศึกษา และวิจัย
2. อภิปรายผล และข้อมูลข้อเสนอแนะ
3. นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบงานวิจัยเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยลำสวดคณะบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นในการศึกษาวิเคราะห์ออกเป็น 3 ประเด็นใหญ่ๆ สรุปผลการศึกษานี้วิเคราะห์และรวบรวมองค์ความรู้ต่างๆ ได้ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของคณะลำสวด และประเพณีลำสวดพระมอญชาวบางสระแก้ว ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ.2520 มีสมาชิกเริ่มต้น 10 คน แต่เดิมเป็นการสวดพระมอญโดยร่วมอุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ตายไม่มีค่าตอบแทน ปัจจุบันมีการรับค่าตอบแทน คินละ 3,500 บาทขึ้นไป สมาชิกทุกท่านสามารถรับงานแสดงได้ แล้วแจ้งกับหัวหน้าคณะ เพื่อประสานงาน ประเพณีการแสดงลำสวดมีขั้นตอนการแสดง คือ เริ่มจากพิธีไหว้ครู สวดบทพระมอญกรรมนิบทัน บทพระมอญ และบทเปรตสัง ความเชื่อของการแสดงลำสวด คือ ห้ามฝึกหัดในบ้าน ห้ามนำพระมอญเข้าบ้านยกเว้นมีงานศพเท่านั้น

2. รวบรวมทำนองลำสวดพระมอญ โดยจัดเก็บในรูปแบบโน้ตไทยและโน้ตสากลแบ่งออกเป็น 3 หมวด จำนวน 32 เพลง คือ หมวดบทพระมอญกรรมนิบทัน มีจำนวน 2 บทเพลง หมวดบทพระมอญ มีจำนวน 27 บทเพลง และหมวดบทเปรตสัง มีจำนวน 3 บทเพลง

3. วิเคราะห์องค์ประกอบของดนตรีที่ปรากฏในบทลำสวดพระมอญ

3.1 รูปแบบของบทสวดพระมอญมีโครงสร้างของทำนองสวด แบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ หมวดบทพระมอญกรรมนิบทัน เป็นบทบาลีและบทแปล ดันเสียงจะนำบทบาลีเป็นภาษาบทสวด และลูกคู่จะรับทำนองสวดผสมกับบทบาลีและบทแปลต่อเนื่องกันไปจนกระทั่งจบแต่ละบท หมวดบทพระมอญ จะมีโครงสร้างลักษณะเป็นท่อนเพลง 1 ท่อน แล้วดันเสียงจะขึ้นนำ 4-8 ท่อนเพลง ลูกคู่รับโดยร้องทำนองสวดและบทพระมอญผสมผสานกันโดยใช้ทำนองเดิมแต่เปลี่ยนบทสวดครั้งละ 1 บาท หรือ 1 บทตามความยาวของบทสวด เพลงละ 4 - 12 เที้ยว และหมวดบทเปรตสัง จะใช้ทำนองเพลงที่มีโครงสร้าง 2 ท่อน มีทำนองรับตามท่อนที่ร้อง

3.2 บันไดเสียง ที่ใช้ในบทสวดและบทเพลงพระมอญของคณะชาวบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 32 เพลง ผู้วิจัยใช้ระบบเสียงโน้ตที่ใช้ของขลุ่ยเพียงออกเป็นหลักในการกำหนดบันไดเสียง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้พบว่า บทสวดทั้งหมดใช้บันไดเสียงประกอบด้วยบันไดเสียง โด, มี, ฟา, ซอล, ลา และ ที

3.3 ความหมายและคุณค่าทางวัฒนธรรมของบทสวดสรุปความหมายและคุณค่าทางวัฒนธรรมของบทพระมอญ ในบทพระมอญที่คณะลำสวดชาวบางสระแก้วที่ใช้สวด จะกล่าวถึง

พระมอญที่เป็นพระอรหันต์ ได้เสด็จลงไปยังนรก เพื่อไปโปรดบรรดาเปรตทั้งหลาย ซึ่งได้รับผลกระทบต่างๆ ที่ตนได้ทำเมื่อเป็นมนุษย์ บรรดาเปรตทั้งหลายได้ส่งความกับพระมอญ ให้นำความทุกข์ที่ตนได้รับนั้นมาบอกแก่ญาติพี่น้องเมืองมนุษย์ เพื่อให้เร่งทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ เพื่อจะได้พ้นทุกข์ คุณค่าของบทพระมอญส่งผลถึงวัฒนธรรมของคนไทย ให้ทำความดี ละเว้นความชั่ว เมื่อมีญาติทั้งหลายเสียชีวิต ก็จะมีประเพณีบำเพ็ญกุศล เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ตายขมิไป ซึ่งเป็นประเพณีจนถึงปัจจุบัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยทำนองลำสวดพระมอญของชาวบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี พบว่า ประวัติความเป็นมาของคณะลำสวด และนักแสดงจะเป็นผู้สูงอายุ ค่าตอบแทนน้อย การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีดำ และมีเครื่องไหว้ครู คือ ดอกไม้ ธูปเทียน, หมากพลู, สุรา, บุหรี่, น้ำเปล่า และเงินกำนัล 12 บาท มีขั้นตอนการแสดง คือ พิธีไหว้ครู สวดบทพระมอญกรรมนิบทัน บทพระมอญ บทเปรตสัง และมีความเชื่อของการแสดงลำสวด คือ ห้ามฝึกหัดในบ้าน และห้ามนำพระมอญเข้าบ้าน สอดคล้องกับ นิรันดร์ นิรัตติศาสตร์ (2551: บทคัดย่อ) โดยมีขั้นตอนการสวดพระมอญนั้นดำเนินไปอย่างเรียบง่าย เริ่มจากกำสวดบทพระมอญ (บทในกาล) บทไหว้ครู บทไหว้ศพ บทลำสวด และบทเปรตสังเป็นลำดับสุดท้ายเช่นเดียวกัน องค์ความรู้ด้านทำนองสวด มี 3 หมวด คือ กรรมนิบทัน บทพระมอญ และบทเปรตสัง ผู้วิจัยได้บันทึกโน้ตบทสวดไว้ 32 เพลง เพื่อเป็นองค์ความรู้ในการศึกษาทำนอง ส่วนรูปแบบบทสวดของพระมอญ จะมีต้นเสียงสวดนำ 4 - 8 ท่อนเพลง และมีลูกคู่รับผสมผสานกันระหว่างบทสวดและทำนองสวดที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะแต่ละบทสวด บางบทมีโครงสร้างของทำนอง 1 ท่อน หรือ 2 ท่อน บางบทมีการร้องทำนองรับเมื่อจบแต่ละบทบันไดเสียงที่ใช้ คือ บันไดเสียง โด, มี, ฟา, ซอล, ลา และ ที สอดคล้องกับ มานพ วิสุทธิแพทย์ (2533) ได้กล่าวถึงการแบ่งส่วนต่างๆ ของเพลงออกเป็นวรรคเป็นท่อน และบันไดเสียงของเพลงไทยส่วนใหญ่ เป็นบันไดเสียง 5 เสียง ด้านความหมายและคุณค่าทางวัฒนธรรม พบว่า เมื่อมีการเสียชีวิตของญาติทั้งหลาย จะมีประเพณีบำเพ็ญกุศล เพื่ออุทิศให้แก่ผู้ตายขมิได้พ้นทุกข์ และเป็นการสอนให้คนที่ยังมีชีวิตอยู่เร่งทำความดีไม่ทำความชั่ว เพราะอาจจะทำให้ต้องตกนรกในขุมต่างๆ สอดคล้องกับ ประสาน ธัญญะชาติ (2554) ได้กล่าวถึงการสวดพระมอญบทเปรตสัง ความกับพระมอญให้บอกแก่ญาติเร่งทำความดี เพื่อให้ผู้ตายได้รับส่วนกุศล จะได้พ้นจากความทุกข์

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยลำสวดคณะบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยต้องการนำประวัติความเป็นมาและขั้นตอนการแสดงลำสวด องค์ความรู้ด้านทำนองบทเพลงลำสวดและการวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรี จำนวน 32 เพลง ควรมานำเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์กับการศึกษาด้านขับร้องด้านดนตรี และด้านการวิเคราะห์ สำหรับเยาวชนและผู้สนใจโดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรนำองค์ความรู้เรื่องทำนองบทสวดพระมาลัยของชาวบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มาใช้ในการฝึกหัดร้องบทลำสวดสำหรับเยาวชน เพื่อได้เป็นแนวทางในการอนุรักษ์เพลงพื้นบ้านต่อไป
2. ควรนำคุณค่าด้านทำนองเพลงและโครงสร้างของเพลง มาใช้เป็นแนวทางในการประพันธ์บทเพลงในลักษณะต่างๆ สำหรับผู้ที่สนใจด้านการประพันธ์บทเพลง
3. ควรนำระเบียบวิธีการวิจัย จากการศึกษาวิจัยเรื่องลำสวดคณะชาวบางสระแก้ว อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มาเป็นแบบอย่างในการทำวิจัยเกี่ยวกับบทเพลงปฎิภาณย์หรือเพลงพื้นบ้านต่างๆ สำหรับนักวิจัย รุ่นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา อินทรสุนานนท์. (2532). พื้นฐานมานุษยวิทยา ภาควิณธรรม. กรุงเทพฯ : คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นิรันดร์ นิรุติศาสตร์. (2551). กรณีศึกษาคณะนางรำหน้าศพ ตำบลทางเกวียน อำเภอเกล่ง จังหวัดระยอง. ปรินญา นิพนธ์ ศป.ม. (มานุษยวิทยาควิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. เอกสารสำเนา.
- ปัญญา รุ่งเรือง. (2521). ประวัติการดนตรีไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ประสาน ธัญญาชาติ. (2554). การศึกษาวิเคราะห์บทไหว้ครูลำสวดจังหวัดจันทบุรี. จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- มานพ วิสุทธิแพทย์. (2533). ดนตรีไทยวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : ขวนพิมพ์
- สุพัตรา สุภาพ. (2523). สังคมและวัฒนธรรมไทย ครอบครัวศาสนา ประเพณี. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.